

Depresia anticoncepțională și efectele ei asupra cuplului*

Cuvinte cheie: – comportamentul de căutare și de chemare
– cuplul oprit în evoluție
– depresia anticoncepțională
– imaturitatea
– maturizarea afectivă
– regresivitatea afectivă

Motto: „Femeia se mîntuie prin copii“.

Părinții Bisericii

„Dumnezeu este cel de-al treilea termen al oricărei iubiri“

Paul Evdochimov – Femeia și mîntuirea lumii

Înțelegem prin depresie anticoncepțională, depresia de diferite intensități și forme clinice, apărută ca urmare a conduitelor anticoncepționale ale femeii.

Expunerea va fi foarte scurtă și va avea următoarele puncte, tratate cît se poate de concis:

1. Care sînt mijloacele anticoncepționale;
2. Avantajele și dezavantajele folosirii mijloacelor anticoncepționale;
3. Cauzele conduitei anticoncepționale;
4. Efectele psihice ale folosirii mijloacelor anticoncepționale;
5. Efectele anticoncepției asupra cuplului;
6. Depresia anticoncepțională.

1. Care sînt mijloacele anticoncepționale

Rostul tuturor mijloacelor anticoncepționale (m.a.) este să facă posibil actul sexual, eliminînd ultima finalitate a

* Tipărită prima dată în volumul de rezumate „Personalitate normală și patologică. Tulburări anxioase și de dispoziție“ al Simpozionului Național de Psihiatrie Târgu Mureș 2001.

acestuaia, sarcina. Ele pot fi mecanice (prezervativ, sterilet, pesară), chimice (spermicide), hormonale (celebrele pastile anti-baby – sinistră denumire) și „fiziologice” – metoda calendarului. Nu luăm în discuție ligatura de trompe și de funicul spermatic.

2. Avantajele și dezavantajele folosirii mijloacelor anticoncepționale

Așa zisul avantaj al mijloacelor anticoncepționale, anume planificarea familială, a avea un copil atunci când ai condițiile materiale necesare pentru a-l crește, devine repede un pretext, o acoperire din ce în ce mai șubredă, pentru o paletă întregă de conduite mai mult sau mai puțin imorale sau deviante.

Într-adevăr, primul efect al acestor mijloace, folosite ca o obligație profesională în primul rând de către prostituate (de unde sarcina și un copil sînt pentru majoritatea oamenilor un dar al cerului, pentru „oltencele fierbinți” sau „nimfele plăcerii” a rămîne gravidă este cea mai mare nenorocire, un fel de SIDA de care spui „Doamne ferește” și bați în lemn), este un fel de sex fără frontiere pe care îl pot practica toate fetele, femeile și chiar nevestele, cu orice partener care li se pare lor interesant la un moment dat, ceea ce le favorizează alunecarea într-un comportament imoral, duplicitar, de plăcere fără dragoste, deviant (vezi filmul recent „Legături periculoase”), favorizant al narcisismului și deci anti-cuplu. Mult mai jos, m.a. afectează, la familiile căsătorite, în diverse moduri, acest supliment delicios la taina căsătoriei pe care l-a acordat Dumnezeu omului, care este actul sexual. Prezervativele împiedică plăcerea atingerii nemijlocite, ovulele lubrefiază înainte de vreme, decalază și denaturează acordul fin al senzațiilor tactile, preparatele hormonale scad congestia și temperatura zonei în preludiu și așa mai departe. Metoda Ogino-Knaus, una dintre cele mai populare și mai răspîndite, elimină din calendarul erotic al cuplului chiar zilele în care organismul femeii este cel mai pregătit pentru orgasm. Cele mai reușite

orgasme se obțin în perioada de ovulație, între a paisprezecea și a șaptesprezecea zi a ciclului menstrual. Dincolo de toate, m.a. elimină emoția, *așteptarea emoționată a iubirii fizice din care poate veni un copil*, așteptare care, cu cât este mai încărcată de emoție, cu atât provoacă o plăcere mai mare, posibilitatea procreării, a nașterii unui copil, fiind cea mai mare aventură a cuplului, atribuit demiurgic al omului, prin care acesta poate da naștere unei alte ființe umane.

3. Cauzele conduitei anticoncepționale

Cauzele principale ale conduitei anticoncepționale sînt relativ ușor de degajat dintre acelea multiple ale alienării omului în societatea contemporană.

Prima și cea mai importantă dintre toate este *ignoranța*, ignoranța mai mult sau mai puțin savantă, dar care proliferază prin „alianța dintre semidocti și tehnică” într-o „ininventariabilă listă de scrieri și spuneri” deversate zilnic în sufletele oamenilor de toate vîrstele. Se pare că ignoranța este direct proporțională cu creșterea volumului de informație disponibilă și simplificarea accesului la ea. Sînt savanți „cu mintea plină de informație”, la zi în profesia lor, dar care ignoră adevărurile fundamentale cum ar fi Decalogul. Remediul ar putea fi, nu numai după părerea noastră, întoarcerea la arhetipuri.

O altă cauză posibilă credem că este întîrzierea *maturizării afective* a persoanei umane, întîrziere care este prinsă de psihiatri în noțiunea de *imaturitate* și care a căpătat proporții endemice. În trecerea de la autoerotism (autofilie) prin homoerotism (homofilie) spre heteroerotism (heterofilie) a persoanei umane, din ce în ce mai mulți oameni rămîn fixați în primele două ipostaze.

Proliferarea homosexualității, a perversiunilor, a consumului de alcool și de droguri, a căpătat proporții de masă, impunînd oamenilor politici redefinirea normalului.¹ (v. pag. următoare)

Cauzele sînt multiple (vezi printre altele 2) și nu le putem dezvolta aici.

4. Efectele psihice ale folosirii mijloacelor anticoncepționale

Efectele psihice ale folosirii m.a. accentuează printr-o cauzalitate circulară narcisismul practicanților acestui gen de sex incomplet, cu atât mai nesatisfăcător cu cât este mai des practicat.

Concluzia tuturor fanilor acestui „sport de cameră” este că nici nu e mare lucru chestia asta și că nici nu ai mare satisfacție de pe urma partenerului așa cum te așteptai. Ne-fiind îndeplinite premisele în totalitate, neexistând sentimente puternice (am făcut-o așa pentru sănătate, din necesitate, nu că l-aș fi iubit), fiind protejat („fac ce vreau, dar știu ce fac”) de tensiunea emoțională în care se află „aparatură psihică” al femeii îndrăgostite, care știe și acceptă cu emoție că ar putea rămâne gravidă – la urma urmei, sexul cel mai sigur este, nu-i așa, sexul homo, tocmai pentru că nu există risc de sarcină – beneficiul orgasmic este și el pe măsură, adică foarte mic și nesatisfăcător. Aceasta predis-pune la schimbarea partenerului (fapt care amplifică narcisismul) și la căutarea a tot felul de tehnici și stimulente din ce în ce mai tari, mai deviate și mai nemulțumitoare.²

5. Efectele anticoncepției asupra cuplului

M.a. transformă relația intimă într-un soi de gimnastică sexuală din ce în ce mai puțin atrăgătoare. Ele golesc de emoție relația prin așa numita securitate pe care o oferă. Prima care suferă este femeia. Dorința ei de a deveni ma-

1 Sînt forțe politice (vezi Partidul Transnațional în care prin 1995 erau și 17 parlamentari români, printre care și un distins și cunoscut psihiatru) care, după dezincriminarea homosexualității (nu poți să îți milioane de oameni în afara legii), militează pentru liberalizarea consumului de droguri.

2 Există o întreagă literatură a devianței căreia îi cad pradă din ce în ce mai mulți adolescenți lipsiți de educație și care cred că au descoperit lucruri noi și interesante în aceste apucături vechi de cînd lumea, apucături care sînt în același timp și semne și cauze ale devianței.

mă, refulată și acoperită de o educație alienantă, rămîne ca un deziderat inconștient care o determină inițial să „acelereze” relația cu partenerul, apoi să-l dezinvestească libidinal pe acesta. Scopul ultim al activităților erotice fiind sarcina (motivație inconștientă), femeia se poartă ca și cum ar spune: „Nu ești în stare să mă lași gravidă, nu mai ești interesant pentru mine.”

Peisajul familial se decolorează progresiv, se activează *comportamente de căutare și de chemare* stinse sau doar atenuate pînă atunci. Personajele imprimare de-a lungul timpului în agenda afectivă a femeii redevin interesante. Ținute și machiaje sexy, adolescente, sînt abordate din nou, cu atît mai intens cu cît nevoile sînt mai presante, educația mai precară și mediul mai îngăduitor. Interesul pentru familie, inclusiv pentru copiii existenți, scade, obligațiile față de soț și copii fiind din ce în ce mai greu de suportat. Crește enorm interesul pentru lume, pentru potențialii parteneri, pentru locurile unde „riscul” de a-i înțîlni este mai mare. Se produce un soi de regresivitate afectivă la comportamente adolescente, cu atît mai vizibilă și mai penibilă cu cît vîrsta femeii este mai aproape de 45–50 de ani. La menopauză, mai ales la femeile care nu și-au pus în valoare potențialul matern, pot surveni modificări dramatice ale comportamentului erotic.

Cu cît persoana este mai imatură, cu atît aceste modificări ale comportamentului sînt mai zgomotoase, ele fiind strîns interconștate. Hotărîrea de a nu face copii este mai frecventă la personalitățile imature, narcisice, și odată ce a fost luată, ea accentuează narcisismul, adăugînd o regresivitate afectivă la imaturitatea inițială.

6. Depresia anticoncepțională

Depresia anticoncepțională, delimitată de mine prin observație naturală (4) în cursul ultimilor 25 de ani, în care m-am ocupat îndeosebi de cuplu, este mult mai frecventă decît se crede. De obicei, dacă ajunge la psihiatru și nu direct la tribunal, este considerată depresie pur și simplu

și tratată ca atare și de cele mai multe ori recidivează, nefiind tratate cauzele.

Cuplul care nu mai vrea copii poate fi numit *cuplu oprit în evoluție*. Dezinvestirea libidinală pe care o operează femeia asupra partenerului ei este percepută imediat de către acesta. Apar certurile. Disfuncția femeii se extinde rapid asupra soțului și apoi asupra întregii familii. Atmosfera devine tensionată, apar suspiciunile, neîncrederea. Familia devine din ce în ce mai greu de suportat. Oricât ar părea de greu de crezut și de simplificator, depresia anticoncepțională există și este extrem de răspândită. Într-un studiu centrat pe această problemă, efectuat de mine pe un lot de peste 1800 de salariați ai întreprinderii Hidroelectrică SA* erau prezente forme clinice sau subclinice de depresie, cu sau fără somatizare și/sau alcoolism, la mai mult de 80% din populația cercetată, populație la care, deloc întâmplător, erau prezente și conduitele anticoncepționale.

Avortul adaugă și accelerează instalarea depresiei. Femeia, și după ea întreaga familie, devine extrem de vulnerabilă.

Adulterul complică și mai mult lucrurile, fără să rezolve depresia inițială, depresie care se poate accentua în ajunul ciclului menstrual. Este ca și cum inconștientul ar spune: „Am mai pierdut o lună și nu mi-am atins scopul.”

Depresia anticoncepțională scade și mai mult, prin anxietatea, descurajarea și teama de viitor pe care le antrenează, dorința conștientă de a avea copii, automenținându-se și agravându-se în acest mod, progresînd și putînd duce persoana pînă în pragul sinuciderii. Ea poate să apară și apare la orice femeie aflată la vîrsta procreării, chiar dacă aceasta are copii, în momentul în care ea se hotărăște să adopte orice conduită anticoncepțională. Alături de alte cauze, poate debilita relația cu partenerul pînă la destrămarea și constituie una din cauzele principale de divorț.

* Rezultatele studiului sunt în curs de prelucrare și interpretare și vor fi prezentate într-o comunicare ulterioară.

Efectele asupra copiilor sînt ușor de dedus. Nu avem spațiu să le descriem aici. Nu putem descrie aici nici tratamentul sau prevenția acestei afecțiuni răspîndite, și care constituie, nu ne temem să spunem, un adevărat flagel în lumea contemporană.

Ne-am făcut datoria doar să o semnalăm.

Bibliografie selectivă

1. Prof. E. Pamfil – *Scrisoare către un psihiatru omolog din secolul XXI*, Socola, 1985.
2. Konrad Lorenz – *Cele 8 păcate capitale ale lumii civilizate*, Humanitas, 1997.
3. Paul Evdokimov – *Femeia și mîntuirea lumii*, Christiana, București, 1995.
4. Benjamin B. Lahey – *Psychology (an introduction)*, University of Chicago, McGraw Hill, sixth edition, 1998.
5. *Sfînta scriptură*, tradusă după textul grecesc al septuagintei confruntat cu cel ebraic, din îndemnul și cu purtarea de grijă a I.P.S. Dr. Miron Cristea, Patriarhul României, Tipografia cărților bisericești, București, 1936.